

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тач. 6, 11. и 16. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 98/2006), којим је предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, контролу законитости располагања средствима правних лица, финансијску ревизију јавних средстава, прикупљање статистичких и других података од општег интереса и организацију, надлежности и рад републичких органа.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Област јавних набавки у Републици Србији уређена је Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС”, број 91/19; у даљем тексту: Закон о јавним набавкама). Закон о јавним набавкама ступио је на снагу 1. јануара 2020. године, а почео је да се примењује од 1. јула 2020. године. Закон о јавним набавкама има укупно 247. чланова који су подељени на 19 глава и садржи девет прилога који су саставни део закона.

На основу Закона о јавним набавкама Влада је донела следеће подзаконске акте:

- 1) Одлуку о утврђивању Списка наручилаца из члана 3. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС”, број 85/20);
- 2) Уредбу о јавним набавкама у области одбране и безбедности („Службени гласник РС”, број 93/20);
- 3) Уредбу о организацији и начину обављања послова централизованих јавних набавки на републичком нивоу (Службени гласник РС”, број 25/23).

Канцеларија за јавне набавке донела је следеће подзаконске акте:

- 1) Правилник о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки („Службени гласник РС”, број 21/21);
- 2) Правилник о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки – *стављен ван снаге* („Службени гласник РС”, број 93/20);
- 3) Правилник о поступку отварања понуда („Службени гласник РС”, број 93/20);
- 4) Правилник о мониторингу над применом прописа о јавним набавкама („Службени гласник РС”, број 93/20);
- 5) Правилник о утврђивању општег речника набавке („Службени гласник РС”, број 93/20);
- 6) Правилник о утврђивању садржине стандардних образаца за објављивање огласа о јавној набавци преко Портала јавних набавки („Службени гласник РС”, број 93/20);

- 7) Правилник о измени и допуни Правилника о поступку и условима за стицање сертификата за службеника за јавне набавке и вођењу Регистра службеника за јавне набавке („Службени гласник РС“, број 21/21);
- 8) Правилник о поступку и условима за стицање сертификата за службеника за јавне набавке и вођењу Регистра службеника за јавне набавке („Службени гласник РС“, број 93/20);
- 9) Упутство о начину слања и објављивања огласа о јавној набавци („Службени гласник РС“, број 93/20);
- 10) Упутство за коришћење Портала јавних набавки („Службени гласник РС“, број 93/20);
- 11) Изјава о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта (ИИК);
- 12) Упутство за објављивање података о јавним набавкама које су изузете од примене Закона.

Министарство надлежно за послове финансија донело је следеће подзаконске акте:

- 1) Правилник о садржини Регистра понуђача и документацији која се подноси уз пријаву за регистрацију понуђача („Службени гласник РС“, број 17/20);
- 2) Правилник о изменама и допуни Правилника о садржини Регистра понуђача и документацији која се подноси уз пријаву за регистрацију понуђача („Службени гласник РС“, број 94/20);
- 3) Динарска вредност европских прагова („Службени гласник РС“, број 127/21) – у примени од 1. јануара 2022. године ;
- 4) Динарска вредност европских прагова („Службени гласник РС“, број 93/20) – у примени од 1. јула 2020. године.

Закон о јавним набавкама представља општи нормативни оквир којим је уређен систем јавних набавки у Републици Србији. Наведеним законом се уређују се правила поступака јавних набавки које спроводе наручиоци или други субјекти у случајевима одређеним овим законом ради закључења уговора о јавној набавци добара, услуга или радова, оквирног споразума, као и спровођења конкурса за дизајн, послови и облик организовања Канцеларије за јавне набавке, надлежност, уређење и друга питања у вези са делокругом рада Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, поступак заштите права у поступцима јавних набавки и другим случајевима и друга питања од значаја за јавне набавке.

Важећим Законом о јавним набавкама успостављен је законодавни оквир у области јавних набавки у Републици Србији који је у складу са законодавством Европске уније, односно успостављен је систем који омогућава поштовање основних начела слободе кретања добара, слободе пословног настањивања и слободе пружања услуга и начела која из њих произлазе, као што су начело економичности и ефикасности, начело обезбеђивања конкуренције и забране дискриминације, начело транспарентности

поступка јавне набавке, начело једнакости привредних субјеката и начело пропорционалности.

Усклађеност законодавног оквира у области јавних набавки у Републици Србији са правним тековинама Европске уније од изузетног је значаја не само због потребе да поступци јавних набавки, који представљају врло стручне и сложене поступке, буду законити и у складу начелима јавне набавке, односно транспарентни, ефикасни, да омогућавају што је могуће већу тржишну конкуренцију у поступку јавне набавке, да омогућавају једнак положај свих заинтересованих привредних субјеката, без дискриминације, нарочито малих и средњих предузећа.

Поред тога, циљ законодавног оквира јавних набавки јесте спровођење што ефикаснијих и транспарентних поступака јавне набавке да би се кроз њих остварила позитивна интеракција државе са привредним субјектима, а за добробит друштва у целини.

Програмом развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2019-2023. године („Службени гласник РС“, број 82/19), као општи циљ утврђен је даљи развој модерног и ефикасног система јавних набавки. У том смислу, очекивани показатељ остварења овог циља јесте даља модернизација поступака јавних набавки кроз пуну примену електронских метода комуникације, уз последично побољшање њихове ефикасности, транспарентности и смањење ризика од нерегуларности. Остварење наведеног општег циља предвиђено је кроз четири утврђена посебна циља, и то: повећање ефикасности и економичности поступака јавних набавки, јачање конкуренције на тржишту јавних набавки, смањење ризика од нерегуларности у систему јавних набавки, промовисање и подстицање еколошког и социјалног аспекта у јавним набавкама и иновацијама.

Постојећа нормативна решења Закона о јавним набавкама и подзаконских аката, у великој мери су допринела развоју система јавних набавки у Републици Србији. Међутим, у циљу постизања потпуне модернизације ове области, потребно је имплементирати и нова решења, којима би се повећала ефикасност целокупног система јавних набавки. Одредбама Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама унапредиле би се поједине области система јавних набавки, у односу на ранији период.

Применом одредаба Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама допринеће се повећању транспарентности, ефикасности и економичности поступака јавних набавки, утицају на животну средину у складу са циљевима дефинисаним Зеленом агендом за западни Балкан, јачању конкуренције на тржишту јавних набавки, смањењу ризика од нерегуларности у систему јавних набавки, односно већем степену правне заштите учесника у поступцима јавних набавки, али и појачаној контроли од стране овлашћених институција.

Нова законска решења имаће за резултат подизање нивоа свести учесника у поступцима јавних набавки о значају заштите животне средине, као и учесталију примену еколошких аспеката у јавним набавкама, односно значајно већи број зелених јавних набавки у односу на ранији период. Нацртом закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама, поред начела економичности и ефикасности, уводи се начело заштите животне средине. У том смислу, уводи се обавеза за наручиоце да набављају добра, услуге или радове која минималну утичу на животну средину, што је у складу са циљевима дефинисаним Програмом развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2019-2023. године, Програмом развоја циркуларне економије у Републици Србији за период од 2022-2024. године („Службени гласник РС“, број 137/22), циљевима дефинисаним Зеленом агендом за западни Балкан, као и другим важећим документима јавних политика.

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама доноси правило које се односи на састав комисије за јавну набавку, односно да службеник за јавне набавке буде један од обавезних чланова.

Одредбама Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама у погледу доказивања стручног капацитета, статус техничких лица у привредном субјекту, термилошки је прилагођен прописима из области радног права.

Нацртом закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама уводи се рок од 30 дана у којем је наручилац у обавези да поднесе предлог за покретање прекршајног поступка Канцеларији за јавне набавке, уколико привредни субјект не достави доказ и изјаву подизвођача да му је извршено плаћање његових доспелих потраживања, у законом прописаном року.

Одредбама Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама уводи се обавеза примене критеријума за доделу уговора који није заснован само на цени, већ и квалитету, за тачно одређене категорије услуга. Овако решење, које је у складу са директивама ЕУ које уређују област јавних набавки и које се примењује у државама чланицама ЕУ, како у региону тако и шире, допринеће набавци квалитетнијих услуга, пре свега код уговора чији су предмет услуге интелектуалне природе, код којих су квалитет стручних квалификација, знање и стручно искуство пружаоца услуге од пресудног значаја за пуно остварење циљева које се желе постићи реализацијом јавне набавке.

Нацртом закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама предвиђа се правни основ за доношење подзаконског акта од стране Канцеларије за јавне набавке, којим ће бити прописане врсте добара, услуга и радова за које су наручиоци у обавези да примењују еколошке аспекте приликом одређивања техничких спецификација, критеријума за избор привредног субјекта, критеријума за доделу уговора или услова за извршење уговора о јавној набавци, а све у складу са циљевима дефинисаним важећим документима јавних политика у Републици Србији.

Нацртом закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама уводи се одредба којом је прописан рок у којем је наручилац дужан да донесе одлуку о обустави поступка јавне набавке.

Одредбама Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама за наручиоца се уводи обавеза доношења нове одлуке о додели уговора првом следећем најповољнијем понуђачу, у случају када изабрани понуђач одбије да закључи уговор и то без обзира на врсту критеријума за доделу уговора.

Једна од новина предвиђених Нацртом закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама јесте и формирање базе података на Порталу јавних набавки која поред информација о свим уговорима закљученим након спроведеног поступка јавне набавке и свим изменама истих, садржи и податке о уговорима/наруцбеницама закљученим односно издатим у складу са чланом 27. Закона о јавним набавкама, којим су прописани прагови до којих се одредбе овог закона не примењују и њиховим изменама. Овакво решење омогућиће знатно већу транспарентност у погледу података о изменама уговора, података о додељеним уговорима/издатим наруцбеницама за набавке чија је вредност испод прагова за примену Закона о јавним набавкама, чиме ће се органима надлежним за контролу законитости трошења јавних средстава знатно олакшати увид у податке од значаја за обављање послова из њихове надлежности, али и заинтересованој јавности.

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама уводи одредбу којом се предвиђа основ да министарство надлежно за послове финансија донесе подзаконски акт којим се ближе уређује вршење надзора над извршењем уговора о јавним набавкама.

Осим наведеног, Нацрт закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама садржи одредбу којом се Комисији за заштиту конкуренције омогућава приступ бази података на Порталу јавних набавки за потребе обављања послова из своје надлежности.

Одредбама Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама уводи се нов начин регистрације привредних субјеката на Порталу јавних набавки, у циљу спречавања злоупотреба.

У области заштите права понуђача, кључна новина превиђена Нацртом закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама, односи се на увођење обавезе подношења захтева за заштиту права, жалбе и других поднесака у поступку заштите права искључиво електронским путем, као и достављање одлука Републике комисије електронским путем преко Портала јавних набавки, што ће знатно допринети ефикаснијем спровођењу поступака заштите права, а самим тим и ефикаснијем спровођењу поступака јавних набавки.

Одредбама Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама поједини основи за покретање прекршајног поступка се бришу, поједини преформулишу и додају се нови.

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама садржи одредбе којима се бришу одредбе о прекршајима који се односе на необјављивање плана јавних набавки и на необјављивање конкурсне документације, будући да је у току досадашње примене Закона о јавним набавкама утврђено да, захваљујући функционалностима Портала јавних набавки, практично не постоји могућност за извршење тих прекршаја.

Одредбом Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама предвиђа се основ за све државне органе надлежне за контролу законитости трошења јавних средстава да поднесу захтев за покретање прекршајног поступка када поступајући у оквиру својих надлежности утврде да је учињена повреда овог закона која може да буде основ прекршајне одговорности.

Кључне измене које уводи Нацрт закона о изменама и допунама закона о јавним набавкама су:

- 1) увођење начела заштите животне средине;
- 2) службеник за јавне набавке, односно лице које је стекло сертификат за службеника за јавне набавке је обавезан члан комисије за јавне набавке у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност већа од 3.000.000 динара;
- 3) прописивање рока од 30 дана у којем је наручилац у обавези да поднесе предлог за покретање прекршајног поступка Канцеларији за јавне набавке, уколико привредни субјект не достави доказ и изјаву подизвођача да му је извршено плаћање његових доспелих потраживања, у законом прописаном року;
- 4) примена критеријума за доделу уговора који није заснован само на цени, већ и квалитету, за тачно одређене категорије услуга;
- 5) основ за доношење подзаконског акта Канцеларије за јавне набавке којим ће бити прописане врсте добара, услуга и радова за које су наручиоци у обавези да примењују еколошке аспекте приликом одређивања техничких спецификација, критеријума за избор привредног субјекта, критеријума за доделу уговора или услова за извршење уговора о јавној набавци;
- 6) уводи се одредба којом је прописан рок у којем је наручилац дужан да донесе одлуку о обустави поступка јавне набавке;
- 7) обавеза доношења нове одлуке о додели уговора за наручиоце, у случају када изабрани понуђач одбије да закључи уговор;
- 8) формирање базе података која поред информација о свим уговорима закљученим након спроведеног поступка јавне набавке и изменама истих, садржи и податке о уговорима/наручбеницама закљученим односно издатим у складу са чланом 27. Закона о јавним набавкама, којим су прописани прагови до који се одредбе овог закона не примењују;
- 9) основ за доношење подзаконског акта министарства надлежног за послове финансија којим се уређује вршење надзора над извршењем уговора;

- 11) Комисији за заштиту конкуренције се омогућава приступ бази података за потребе обављања послова из своје надлежности;
- 12) начин регистрације привредних субјеката на Порталу јавних набавки;
- 13) измена и брисање појединих прекршаја наручилаца, као и увођење нових;
- 14) основ за све државне органе надлежне за контролу законитости трошења јавних средстава да поднесу захтев за покретање прекршајног поступка када поступајући у оквиру својих надлежности утврде да је учињена повреда овог закона која може да буде основ прекршајне одговорности.

У делу Нацрта закона о изменама и допунама закона о јавним набавкама закона у делу који се односи на правну заштиту, кључне измене односе се на:

- 1) обавезу подношења захтева за заштиту права, жалбе и других поднесака у поступку заштите права искључиво електронским путем;
- 2) достављање одлука Републике комисије електронским путем преко Портала јавних набавки.

Нацрт закона о изменама и допунама закона о јавним набавкама израђен је у складу с Јединственим методолошким правилима за израду прописа које је донела Народна скупштина Републике Србије („Службени гласник РС”, број 21/10). Састоји се од укупно 23 члана.

С обзиром на изнето, очекује се да ће доношење овог закона допринети повећању ефикасности и транспарентности поступака јавних набавки, а самим тим и повећању тржишне конкуренције у поступцима јавних набавки. Такође, очекује се да ће доношење овог закона у великој мери допринети повећању броја зелених јавних набавки, што је од значаја како са становишта заштите животне средине, тако и са становишта испуњења циљева дефинисаних другим документима јавних политика. Осим тога, очекује се да ће доношење овог закона омогућити већи степен правне заштите учесника у поступцима јавних набавки и већу контролу наручилаца приликом спровођења поступка јавне набавке.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Члан 1.

Овим чланом мења се наслов и садржина члана 6. Закона којим је прописано начело јавних набавки, на начин да се начелима економичности и ефикасности, додаје начело заштите животне средине.

Поступање у складу са начелом заштите животне средине и предвиђање обавезе за наручиоца да набавља добра, услуге или радове која минималну утичу на животну средину је у складу са циљевима дефинисаним Зеленом агендом за западни Балкан и активностима које се предузимају у циљу набавке добра, услуге и радове са смањеним утицајем на животну средину током њиховог животног циклуса у односу на добра, услуге и радове исте примарне функције која би иначе била набављена.

Члан 2.

У члану 45. став 2. тачка 10) после речи: „захтева за заштиту права“ додају се речи: „и других поднесака у поступку заштите права“, чиме се доприноси ефикаснијем спровођењу поступака заштите права.

Члан 3.

Овим чланом предвиђене су измене у члану 92. став 4. Закона којим је прописан састав комисије за јавне набавке.

Предложена измена се односи на службеника за јавне набавке, као обавезног члана комисије за јавну набавку, за разлику од досадашњег решења да уместо службеника за јавне набавке, члан комисије може бити лице које има стечено високо образовање из правне научне области.

Имајући у виду законска решења, те постојање Портала јавних набавки путем којег се спроводе поступци јавних набавки са функционалностима које се разликују од претходног Портала јавних набавки, за успешно спровођење поступака јавних набавки неопходно је поседовање посебних знања, која поред познавања важећих прописа укључују и познавање рада на Порталу. За стручно обављање послова јавних набавки неопходно је поседовање сертификата за службеника за јавне набавке, без обзира на звање.

Члан 4.

Овим чланом предвиђене су измене одредбе члана 124. став 1. тачка 3) Закона, који се односи на начин доказивања техничког и стручног капацитета.

Предложеном изменом статус техничких лица у привредном субјекту, термилошки је прилагођен изразима из прописа којима је уређена материја радног права.

Члан 5.

Овим чланом предвиђене су измене одредбе члана 131. став 6. Закона, додавањем рока у којем је наручилац дужан да поступи.

Тренутно законско решење не садржи временско ограничење у погледу рока у којем је наручилац дужан да поднесе предлог за покретање прекршајног поступка Канцеларији за јавне набавке уколико привредни субјект не достави доказ и изјаву подизвођача да му је извршено плаћање његових доспелих потраживања. У том смислу,

увођење рока од 30 дана утицало би на ефикасност поступања наручиоца, али би се истовремено и оставило довољно времена за сачињавање предлога и прикупљање потребне документације, односно доказа.

Члан 6.

Овим чланом уводи се нова законска одредба, која предвиђа врсте услуга у којима наручиоци не могу користити критеријум за доделу уговора који је заснован само на цени. Ради се о следећим услугама:

- услуге развоја рачунарског програма,
- архитектонским услугама,
- инжењерским услугама,
- услугама превођења и
- саветодавним услугама.

Свакако је за наручиоца важна вредност услуге, односно цена коју ће платити за услуге које су обухваћене техничком спецификацијом. Међутим, за наведене јавне набавке важније су стручне квалификације лица која ће бити ангажована на извршењу предметне услуге.

Члан 7.

Овим чланом предвиђа се основ за Канцеларију за јавне набавке да донесе подзаконски акти којим ће бити прописане врсте добара, услуга и радова за које су наручиоци у обавези да примењују еколошке аспекте приликом одређивања техничких спецификација, критеријума за избор привредног субјекта, критеријума за доделу уговора или услова за извршење уговора о јавној набавци.

Дефинисање ове одредбе такође је у складу са циљевима дефинисаним важећим документима јавних политика у Републици Србији и активностима које се предузимају у циљу набавке добара, услуга и радова са смањеним утицајем на животну средину током њиховог животног циклуса у односу на добра, услуге и радове исте примарне функције која би иначе била набављена.

Наведено ће допринети повећању броја јавних набавки у којима се примењују еколошки аспекти у односу на ранији период.

У циљу израде овог подзаконског акта биће спроведена детаљна анализа тржишта како би се идентификовали предмети јавних набавки за које се може прописати обавеза наручилаца да приликом спровођења поступка јавне набавке укључе еколошке аспекте, а да то истовремено не изазове поремећаје на тржишту, у смислу немогућности привредних субјеката да одговоре на постављене еколошке захтеве, а с тим у вези и ограничење конкуренције на тржишту јавних набавки.

Члан 8.

Овим чланом додаје се у члану 147. Закона, после става 1. нови став 2., којим се одређује рок у којем је наручилац дужан да донесе одлуку о обустави поступка јавне набавке, и то рок од 30 дана од истека рока за подношење понуда, уз могућност да у конкурсној документацији одреди дужи рок.

Важећа одредба члана 147. Закона не садржи временско ограничење за наручиоца у погледу обавезе доношења одлуке о обустави поступка јавне набавке, те се увођењем истог повећава ефикасност и правна сигурност учесника у поступку.

Члан 9.

Овим чланом предвиђена је измена члана 152. став 4. којим су прописане ситуације када је наручилац обавезан да донесе нову одлуку о додели уговора првом следећем најповољнијем понуђачу, у случају када изабрани понуђач одбије да закључи уговор. У тренутном законском решењу, та обавеза постоји само ако је због методологије доделе пондера потребно да се утврди први следећи најповољнији понуђач.

Мишљења смо да тренутно законско решење није добро, с обзиром да не обухвата ситуације када се у поступку јавне набавке као критеријум за доделу уговора примењује само цена. И у овом случају, потребно је да наручилац донесе нову одлуку о додели уговора, те да предузме све активности прописане одредбама Закона. Уколико одлука о додели уговора не би постојала и у овом случају, заинтересована лица би била онемогућена да захтевом за заштиту права исту оспоравају.

Члан 10.

Овим чланом предвиђа се формирање базе података о свим уговорима, као и о свим изменама уговора. Ово укључује како податке о свим уговорима закљученим након спроведеног поступка јавне набавке, тако и податке о уговорима/наруцбеницама закљученим односно издатим у складу са чланом 27. Закона, којим су прописани прагови до којих се одредбе Закона не примењују.

Нова база података би, поред података који се већ налазе на Порталу (уговори закључени након спроведеног поступка јавне набавке и измене уговора у складу са чл. 157. и 158. Закона), обухватала и податке који се тренутно не налазе на Порталу, а то су подаци о изменама уговора по основу чл. 156, 159. 160 и 161. Закона, подаци о уговорима/наруцбеницама закљученим односно издатим у складу са чланом 27. Закона, као и подаци о изменама истих.

На овај начин повећава се транспарентност закључених уговора и њихових измена, али се и олакшава контрола истих од стране надлежних органа.

Члан 11.

Овим чланом предвиђа се измена члана 154. Закона којим су прописана општа правила за извршење уговора о јавној набавци, на начин што се после става 4. додаје нови став 5. којим се дефинише да уговорени вишкови радова не представљају измену уговора о јавној набавци. У тренутном законском решењу, одредба исте садржине прописана је у члану 157. став 5. Закона, који уређује измене уговора у погледу додатних добара, услуга или радова. Будући да уговорени вишкови радова не представљају измену уговора о јавној набавци, већ се тичу извршења закљученог уговора, одредба члана 157. став 5. ЗЈН пренета је у члан 154. Закона.

У истом члану Закона, став 5. постаје став 6. и истим је предвиђен основ за министарство надлежно за послове финансија да донесе подзаконски акт којим се уређује вршење надзора над извршењем уговора.

Члан 12.

Овим чланом предвиђено је брисање одредбе члана 157. став 5. Закона, будући да наведени члан Закона уређује измене уговора у погледу додатних добара, услуга и радова, а да уговорени вишкови радова не представљају измену уговора о јавној набавци.

Члан 13.

Овим чланом предвиђена је измена тачке 11) став 1. члана 183. којим су прописани органи који имају приступ бази података .

Како би Комисији за заштиту конкуренције био омогућен приступ бази података за потребе обављања послове из своје надлежности, предлаже се измена, на начин да се већ наведеним органима дода Комисија за заштиту конкуренције.

Овим чланом после става 2. у члану 183. Закона, додају се нови ст. 3. и 4., којим се мења начин регистрације привредних субјеката на Порталу јавних набавки, а све у циљу спречавања злоупотреба. Привредни субјекти који су регистровани, имаће обавезу да обнове своје регистрације, а нови привредни субјекти се региструју у складу са новим законским решењем.

У циљу регистрације, привредни субјекти, између осталог, морају да уносе податке, као што су јединствени матични број грађана или лични идентификациони број (за стране привредне субјекте), и да учитају скениран, очитан или фотографисан идентификациони документ (лична карта или пасош).

Члан 14.

Овим чланом врше се измене у члану 213. став 1. којим је прописан начин подношења захтева за заштиту права, уз истовремено усклађивање са одредбама Закона о електронској комуникацији путем Портала јавних набавки.

Од почетка примене закона, примећено је да се захтев за заштиту права у више од 97% случајева подноси електронским путем.

Из тог разлога, предлаже се увођење подношења захтева електронским путем као обавезно, што ће допринети ефикаснијем спровођењу поступка заштите права.

Члан 15.

Овим чланом врше се измене у члану 219. став 9. којим је прописан начин подношења жалбе, уз истовремено усклађивање са одредбама Закона о електронској комуникацији путем Портала јавних набавки.

Од почетка примене закона, примећено да је се жалба у највећем броју случајева подноси електронским путем.

Из тог разлога, предлаже се увођење подношења жалбе електронским путем као обавезно.

Члан 16.

Овим чланом врше се измене у члану 220. ст. 3. и 4. Закона којим је уређено поступање наручиоца после претходне провере захтева за заштиту права, а у циљу усклађивања са одредбама Закона о електронској комуникацији путем Портала јавних набавки.

Члан 17.

Овим чланом врше се измене у члану 222. Закона којим се уређује претходна провера захтева за заштиту права од стране Републичке комисије, на начин што се после става 4. додаје став 5. којим се прописује да се, уколико се комуникација између Републичке комисије и наручиоца, подносиоца захтева или других учесника у поступку, надлежних органа и других лица у погледу оставрање увида Републичке комисије у документе и податке потребне за доношење одлуке, обавља путем Портала јавних набавки, дан слања преко Портала сматра даном пријема.

Наведеном изменом врши се усклађивање са одредбама Закона о електронској комуникацији, што ће допринети ефикаснијем поступању и спровођењу поступка заштите права.

Члан 18.

Овим чланом врше се измене у члану 227. став 4. којим је прописан начин доставе одлуке Републике комисије.

С обзиром да се овим изменама и допунама Закона предлаже обавезно подношење захтева за заштиту права и подношење жалбе електронским путем, овом одредбом је предвиђено да се одлука Републике комисије такође доставља електронским путем преко Портала јавних набавки.

Члан 19.

Овим чланом предлаже се измена прекршаја из члана 236. став 1. тачка 2) Закона, одређивањем прекршаја наручиоца када набави добра, услуге или радове без претходно спроведеног поступка јавне набавке, осим када је то дозвољено овим законом (члан 51).

Важећа одредба се односила само на поступање наручиоца у случају када додели уговор о јавној набавци без претходно спроведеног поступка јавне набавке, осим када је то дозвољено овим законом (члан 51), а нису биле обухваћене и ситуације када наручилац набави добра, услуге или радове без закључења уговора.

Такође, овим чланом предлаже се брисање прекршаја који се односе на необјављивање плана јавних набавки и на необјављивање конкурсне документације.

Досадашња пракса и активности које наручиоци предузимају на Порталу приликом спровођења поступка јавних набавки показују да не постоји могућност да наручилац изврши ова два прекршаја.

Из тог разлога, предлаже се брисање истих.

Такође, овим чланом предлаже се измена прекршаја из члана 236. став 1. тачка 11) Закона, одређивањем прекршаја наручиоца када не донесе или не објави, односно не достави одлуке у складу са одредбама овог закона.

Важећа одредба се односи само на поступање наручиоца када не објави, односно не достави одлуке о додели уговора, обустави поступка, признању квалификације, односно искључењу кандидата, а не и када наведене одлуке не донесе у складу са одредбама Закона.

Осим наведеног, овим чланом додаје се тачка 19) у ставу 1. члана 236. Закона, којом је уведен нови прекршај наручиоца уколико не поступи у складу са чланом 152а овог закона.

Имајући у виду предложену одредбу којом се прописује формирање базе података о свим уговорима, као и о свим изменама уговора, те настанак нових обавеза за наручиоце у складу са тим, у циљу поштовања наведених дужности, уводи се нови прекршај.

Члан 20.

Овим чланом предвиђа се основ за државне органе надлежне за контролу законитости трошења јавних средстава да поднесу захтев за покретање прекршајног поступка када поступајући у оквиру својих надлежности утврде да је учињена повреда овог закона која може да буде основ прекршајне одговорности.

У тренутном законском решењу овакав основ прописан је само за Канцеларију за јавне набавке и Републичку комисију за заштиту права у поступцима јавних набавки.

Члан 21.

Овим чланом врше се измене члана 244. Закона, на начин што се додају ст. 2. до 4., којима се прецизирају привредни субјекти на које се односе измене члана 183. ст. 3. и 4. Закона.

Наиме, додавањем нових ст. 3. и 4. у члану 183. Закона, уводи се обавеза уношења посебних података за све привредне субјекте, у циљу регистрације на Порталу јавних набавки. Ради правилне примене наведених одредаба, додавањем ст. 2 до 4. у члану 244. Закона, прецизирају се обавезе привредних субјеката, како оних који се први пут региструју на Порталу, тако и оних који су већ регистровани, као и рокови за њихово поступање.

Члан 22.

Овим чланом предвиђа се рок за доношење подзаконских аката за спровођење овог закона до почетка његове примене.

Члан 23.

Овим чланом закона прописано је ступање на снагу закона и почетак примене истог.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије за 2023. годину.